Селищенскія казармы Нов. г.
Въ лавку Г. Т. Зубова, для г-на А. Гринберга.

Zaunweetschu Awises.

Isnahk 7 reises nedelâ. ○ 93. gada gahjums.

Makfà:

Ekspedizijâ sanemot
par 1 gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . . — „ 60 „
par 1 mehnesi . . — „ 25 „

Makfà pa pastu peesuhtot un pilsehtâ mahjâ peesuhtot:
par 1 gadu. . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . . — „ 90 „
par 2 mehnescheem — „ 60 „

Makfà uf ahrsemem:
par 1 gadu. . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu. . . 5 „ 60 „
par 1/4 gadu. . . 3 „ 30 „
par 1 mehnesi . . 1 „ 50 „

Sludinajumi makfà: par sihku rakstu rind. 10 k., 1. pusē u. teksta 30 k.

Adreses maina makfà 10 kap.

Numurs makfà 2 kap.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Katoļu eelâ Nr. 44. Telefons 981.

Kantoris: Rigâ, Walnu eelâ 30. Telefons 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 238. Swehtdeen, 7. septembrî. 1914.

Swarigakais no satura:

Semgaleeschu brihwibas kari 13. gadusimteni.
Par strahdneeku giftetajeem Petrogradâ.
Wahju negehlibas Klobuzkâ.
Noteikumi par rekwizizijas kahrtibu.
Zihna gaisâ.
Kara lauks Austruma-Pruhsijâ.
Kara lauks Austrijâ.
Kaujas Franzijâ.
Angļu sinas un spreedumi par meeru.
Serbu-melnkalneeschu un austreeschu kara lauks.
Stahwokliis Turzijâ.

Sahrdrukaschana aisleegta.

Semgaleeschu brihwibas kari 13. gadusimteni.

(Turpinajums).

VII. Semgales patstahwibas beigas.

8. Semgaleeschi aiseet ari no Sidrabenes (Janischkes). 1290. gadâ.

Lihdsigi Dobelei un Raktei (Schagarei) ordenis postija 1289. gada wasarâ ari Sidrabeni ar tàs apgabalu. Drihs pehz tam, kad aisgahja uf Leetawu dobeleeschi un rakteeschi, ari Sidrabenes semgaleeschi wehl ta pascha 1290. gada sahkumâ un ais teem pascheem zehloneem atstahja Sidrabeni (Jahnischki) un ari aisgahja sweschumâ. Tomehr dala no wineem, kam schehl bija tehwu semes, padewàs. Wehlaku gan schis apgabals, tapat kà Rakte (Schagare) tika no leischeem atkal atkarots un nahza pee Leetawas.

Par Sidrabenes (Jahnischkes) ispostischanu rihmju kronists rakstà:

„Kad Rakte bija nodedsinata un ispostita, kà nupat stahstiju, tad wehl atradàs semgaleeschu semê Sidrabenes pilsehta un zeetokšnis; tanî atradàs braschi waroni, un turpu bija jajahj waj jaeet pa daschu labu leelu meschu. Tee schkihstai Kristus tizibai bij nodarijuschi daudz launa, Deewa bruneneekeem par schehlumu. Tamlabad tee gahja Sidrabenei wirsû lai agri, lai wehlu, un nekahdas puhles teem nebij par gruhtu Uhdeni uspluhsdami teem nekad nebij par leeleem; lai bija silts, lai auksts. Kad brahli gribeja eet gaitâs, tee no saweem apakschneekeem ne weenu netaupija, un nedz ari drihksteja kahds no teem atrautees no sawa peenahkuma, lai bija muischneeki, lai kalpi. Tee wisi ghhja, un kas bija winu peenahkums. Ari kurschi atnahza ar sawu pulku, kad teem lika, jo prasija no teem tikai to, kas winu peenahkums. Tà saposàs dasche labs stiprs kara spehks un gahja uf Sidrabeni, gan jahschus, gan kahjam, un nodarija teem leelisku postu. Winu pilsehtu redseja beeschaki degam, nekà teem wareja buht pa prahtam, un kas neglahbàs zeetokšni, to saguhstija waj nokahwa. Tad semgaleeschus tur dsirdeja schehlojamees un dseedam to paschu gaudu dseesmu, ko dseedaja Dobelê waj Raktê. Winu prahts bija noskumis, ka teem tik beeschi panehmu winu mantibu; daschu labu ari mozija bads, un tà tee sawâ prahtâ palika schaubigi. Tad kahda dala no teem eenehmàs prahtâ kahdu padomu un ari pateesi to isdarija. Tee darija, kas ween teem wehl bija darams; tee panehma sawus peederigos un lika teem saeet zeetokšni, tà atstahdami pilsehtu. Bet sawu eedsihwi un arsu mantibu tee gana noglabaja un ari eewahza zeetokšni, neweenam nemanot. Tad paschi tee turp nogahja pakal. Tiklihds tas bija notizis, tee skali un gaischi sahka kleegt un runaja uf teem ziteem: kas pret ordeni gribot turetees, lai wisâ meerâ pee wineem ejot eekschâ, un drihs tee sinaja, kas pee teem gribeja eeeet. Kas palika pilsehtâ, tee pawadija sawu laiku ar gruhtibam kaudamees. Bet tee wairs nebij tur ilgam, teem bija jaaiseet uf zitureeni. Bads tos mozit mozija, un wini baidijàs ari no nahwes, ka brahli atnahkdami tos nenokauj. Tad no Sidrabenes teem prahts nestin nesàs projam. Tomehr tas teem bija par leelu schehlumu, ka schi seme teem bij japamet un jaeet projam, lai braukschus waj kahjam. Tee aisgahja uf Leischeem. Bet tas teem bij wisai par launu, ka tee israudsijàs kahdu sweschu semi; tee saubeja tà sawu mantojuma teesu."

Wisi Semgales nowadi, kas ordenim bija pretojuschees: Dobele, Rakte (Schagare) un Sidrabene (Jahnischke), nu bij pahrmahkti. Bet tee bij galigi ispostiti un isdedsinati un bes eedsihwotajeem. Tad bija tukšnesis agrakàs bagatibas un pilsehtu weetâ. Sazitais atteezas uf apgabalu uf deenwideem un deenwidu austrumeem un reetrumeem no Jelgawas. Bauskas jeb Meschotnes plascho apgabalu, kà Rigas arkibiskapa peederumu, schis kara breesmas nekehra, jo pahwests bija pawehlejis Semgali saudset.

Reetruma Semgales ispostischanu un semgaleeschu aiseeschanu Rihmju Kronists pehdigi wehl tà aprakstà, sanembams ihsumâ kopâ wisus uotikumus no 1286. lihds 1290. gadam:

„Sidrabeni nodedsinot, seme gana bija ispostita, un neweens nekad naw dsirdejis stahstam, ka jebkad agrak tà notizis. Gribetu tomehr man masuleet pakaut, tad sazischu wisu pateesibu, kahdâ laikâ tas notika, ka neredseja to semi ispostam. Tas notika tad, kad uf Deewu pakaudamees Semgalê zehla kahdu pili, kuru dehweja par Swehtkalna pili (pee Tehrwetes). Diwpadsmit deenu pehz tam, kad ta bij uszelta, tehrweteeschi sanahza weenos prahtos, ka winu pilsehta un zeetokšnis nodedsinami paschu leelâ posta labad. **Bet tee gana to pehz wareja noschehlot.** Tad zeturtâ gadâ pehz tam, kad teem notika schi pirmà nelaime, tee nodedsinaja tàs pilsehtas, kas jums te eepreeksch minetas; mineschu tomehr tàs wehl reis, lai tàs stipri pasihstat. Tàs ir Rakte (Schagare), Dobele un Sidrabene (Jahnischke), kuras wisas trihs jau mineju. Tàs newareja atturetees pretim, un tàs nodedsinaja pehz Deewa peedsimschanas tuhkstots diwi simts un dewindesmitâ gadâ. Toreis ar gudru sinu waldija kahds mestrs, brahlis Kuno wahrdâ. Tà tad nu jums esmu to laiku pateizis un ari kam waldot tas notika, ka Semgali redseja

---

Tautas dseesma,

usrakstita Jelgawas apgabalâ.

Sneedsinsch sniga, putinaja,
Laukâ laischu kumelinu.
Sneedsinsch sniga beesu kahrtu,
Apklahj manu kumelinu.

Kumelinis, gausa ritsis,
Sahka tatschu purinatees.
Sneedsinsch putin aisputeja
Un sabira mehslajâ.

Karsch un mihlestiba.

Stahsts.

(Turpinajums).

Tas bij nepeezeeschami wajadsigs. Ja isnahktu sabursme un leetotu schaujamos, tad sazeltu wisu apkahrtni kahjàs un waretu gaditees tuwumâ kahds austreeschu pulzinsch. Waretu tad notikt ka neweens no wineem wairs neatgreeschies atpakal.

Zeku wini sinaja labi. Tapehz migla, zaur kuru pat daschu soku attahlumâ nekas nebij saredsams, wineem nahza tikai par labu.

Ta winus slehpa un wini netrauzeti wareja tuwotees sawam mehrkim.

XXIV.

Jau weselu nedeku austreeschi rihkojàs pa serbu zemu Sabrescha.

Zeems atradàs nomalâ, deesgan gruhti peejamâ weetâ un tapehz bij palizis samehrâ deesgan ilgi neaisskahrts.

Weetejee eemihtneeki, redsedami un dsirdedami, kà austro-ungaru armijas „waroni" rihkojas pa apkahrtni, kahdus breesmu darbus tur pastrahdaja, slaweja debesis, ka wineem schi ruhgtà pahrbaudischana eet garam.

Bet — tas bij tikai pagaidam, tikmehr, kamehr apkahrt ziti zeemati, weeglak peeejami, nebij wehl islaupiti un ispostiti. Kamehr tur bij kas ko nemt, tikmehr gruhti peeejamo un nomako Sabreschu lika meerâ.

Bet kad nekur nekà wairs nebij ko nemt, tad kahds pulzinsch apmekleja ari nomako, wehl neaisskahrto zeematu.

Pulks austreeschu ar kahdu jaunu ofizeeri preekschgalâ eeradàs Sabreschâ. Papreeksch nonehma wisus lopus un lopu baribu preeksch firgeem. Samaksai isdewa ihpaschus tschekus, pret kureem, protams, nekur neko newareja dabut.

Kurnet waj pretotees neweens neusdroschinajàs. Atdewa wisu, kas bij. Tikai retee jau bij eepreeksch ko neko paslehpuschi tuwejâ meschâ.

Bet ar scho pirmo islaupischanu ween nepeetika. Kad wiss, kas bij nemams, bij aiswests, tas pats austreeschu un ungaru pulzinsch ar to paschu ofizeeri preekschgalâ eeradàs no jauna un pasinoja, ka wini paliks zeemâ un lai eemihtneeki gahdà par ehdamo un dseramo.

Kihlam panehma wairak no eemihtneekeem un peedraudeja, ka tos noschauts, ja nepildìs pawehli.

Par nepildischanu jau neweens nedomaja. Dewa zik un kas wehl bij, bet — drihs peetruhka. Tad faniknotee ungari weenu pehz otra sahka apschaut galwineekus, melleja paschi pa mahjam un kurâ otrada kaut ko ehdamu, panehma to, bet ihpaschneeku un jaunakàs seeweetes un meitenes apzeetinaja un aisweda pee sewim, kur tad sarihkoja wisbreesmigakàs orgijas.

Tà tas gahja wairak deenas. Beidsot weenam no eemihtneekeem isdewàs aistikuht pahri Donawai. Tur tas sastapa weenu no Klenaka pulzina lozekleem un suhdsejàs tam par nelaimi un postu, kas usbruzis zeemam.

— Atreebjat, atreebjat! — nelaimigais luhdsàs, kuram ungari bij atnehmuschi wina jauno seewinu, winam redsot to peesmehjuschi un tad nogalinajuschi.

Atreebt — tas bij weenigais, ko wehl wareja darit.

Par glahbschanu nebij ko domat, jo — nebij wairs neka ko glahbt.

Klenaks apsolija, ja buhs eespehjams, zeemu istihrit no neleescheem un luhlit nosuhtija isluhkus.

Tee eepasinàs ar apkahrtni un pahrleezinajàs, ka eebrukums zeemâ weegli isdarams.

Bet bij japasteidsas, jo bij paredsams, ka wehl jauns pulks eeradisees un tad zihna wareja isnahkt par gruhtu, warbuht pat neeespehjamu.

Tapehz ari Klenaks wisu darija, zik til ahtri ween eespehjams.

* * *

Bij wehla nakts. Zeemâ waldija kapa klusums, isnemot leelako zeema namu, kurâ bij apmetuschees eebruzeji.

Uf eelam bij aisleegts pa naktim rahditees, peedraudot katru nepaklausigo noschaut.

Eebruzeji bij sarihkojuschi isdsihwi. Bij atwests wihns. Eeraduschees bij wehl pahris ofizeeri. Tee dsihwoja pa atsewischku istabu, Salda lihgsmojàs pa leelako telpu.

Bij sawestas zeema meitenes. Tàm wajadseja apkalpot peedsehruschos neleeschus, klausitees winu nekihtribàs un — beidsot tapt par winu upureem. Pretoschanàs bij welta. Nepaklausigo peederigos winu azu preekschâ spihdsinaja un nobeidsa.

Peedsehruschees ofizeeri, austreetis un ungari, nekreetni gahnijàs par serdeem.

— Wisus, kà sunus apschausim; — weens no wineem sauza.

(Turpmak wehl.)

ispostam. Kas tomehr wairak ko peedsihwojis, lai raksta tahlak."

(Turpmak wehl.)

Par strahdneeku gistetajeem Petrogradâ.

Rigas kreewu lairaksta „Rischskij Westnik" lihdsstrahdneeks sneedz sekoschu rakstu:

„Petrogradas awises sneedza sinu, kura leek daudz ko pahrdomat katram, kam ruhp muhsu strahdneeku liktenis. Rau, ko raksta awisite „Kopeika" sawâ peelikumâ pee 2119. numura: „Schonakt polizija eeradas namâ Nr. 19. Wez-Peterhofas prospektâ. Usmodinajuschi schweizeru wini eegahja kreewu-amerikanu gumijas manufakturas fabrikas kimika Kellera dsihwokli un bewâs wina barba istabâ. Kellers polizistus sanehma ar rewolweri rokâs, bet azumirklî tapa atbrunots. Sawu apbrunotu pretoschanos polizisteem Kellers iskaidroja ar to, ka noturejis winus par laupitajeem. Kelleri apzeetinaja, pee kam scho apzeetinaschanu wed sakarâ ar strahdneeku sagifteschanu ar nahwigâm gahsem fabrikâ „Treugolnik", kas notika nesen atpakal un pehz tam ari zitâs fabrikâs."

Jaatgahdina lasitajeem, ka sagifteschanas, kuras sahkâs gumijas fabrikâs un kur tâs mehginoja iskaidrot ar nahwigas weelas saturoschâm weelam, ko leetoja pee kaloschu smehreschanas, pehz tam pahrgahja uz papirosu tschaulischu fabrikam, kur nekahdas smehres neleeto, isnemot weenigi parasto woschinu elku. Bij skaidri nojauschams un wisi saprahtigakee zilweki bij pahrleezinati, ka sche strahdâ kahda sewischka roka ar sinamu aprehkinu. Strahdneeki ustrauzâs, bet tumschee, slepenee spehki to isleetoja sawâ labâ.

Kad Kreewijâ eeradâs Puankarè, sahkâs strahdneeku streiki. Bet tee tapa beidsot tik nejehdsigi, ka paschi strahdneeki sahka pret teem protestet un starp wineem atskaneja sauzeeni:

„Nost wahzu prowokatorus!"

Wahzu awise „Berliner Tageblatt" 271. numurâ rakstija, ka Wahzijas sozialdemokrati esot sawahkuschi no sawas burschuasijas un komitejam 1 miljonu marku, ko atsuhtijuschi uz Kreewiju pret streikeem. Bet streiki neisdewuschees, jo nauda netikusi peenahzigi isleetota.

Sahkâs karsch. Kreewijas strahdneeki kâ weens wihrs sazehlâs aisstahwet sawu tehwiju. Kreewijas demokratija walsts domê pasinoja, ka wina wisa eestahjas tehwijas sargu rindâs. Bet wahzu awisês, wahzu karâ spehkâ, wahzu sabeedribâ neatlaidigi itplatija tenkas, ka Kreewijâ rewoluzija, ka wisas fabrikas streikojot.

Azimredsot wahzeeschi zereja uz sawu sagatawoto darbu. Un tagad sahk nahkt gaismâ sinas par daschadam personam, kuras mehginajuschas sazelt nemeerus un isplatit noseedsigus ussaukumus.

Kreewijas eemihtneekeem skaidri jasin, no kureenes nahk noseedsigâ propaganda, lai masak saprahtigee un lehtticigakee, sewischki starp strahdneekeem, netaptu maldinati."

Tiktahk minetâ awise. Sche mums japeesihmê, ka ari „Leelâs Mehslu Kules" sa'iskais waditajs apteekneeku sellis Asars noteikti usstahjâs, ka strahdneeku sagifteschana noteekot no nelahgâ darba matearial, bet wisus, kas tam netizeja, nolamaja. Winsch, kâ apteekneeks un kâ tahdas lapas lihdsstrahdneeks, kura ar teek isdota no laudim, kureem sakari ar fondeem un sumam, kas no Kreewijai naidigâs kaiminu walsts pastahwigi tika seedotas preeksch nemeereem Kreewijâ, gan laikam droschi ween sinaja, no kureenes nahk sagifteschana un tapehz tik noteikti aisstahweja prowokatoru rihzibu un maldinaja tos weenteesischus, kuri sawâ gara aprobeschotibâ wehl nem rokâ wina netihro lapu. Naw ko schaubitees, ka par welti winsch to nedarija, jo sozialdemokrati par saweem prowokatoriskeem darbeem leekas dahrgi samaksatees. Buhu interesanti dsirdet, kâ tagad Hermanis Asars wisu scho leetu „isklahrès" sawâ lapâ. —np.—

Sekischeme.

Wahzu negehlibas Klobuzkâ.

Pehz wahzu negehlibu pastrahdaschanas Kalischâ rinda peenahza otrai polu pilsehtinai Klobuzkai, kura atrodas 16 werstis no Tschenstochowas. Klobuzkâ ap 4000 eedsihwotaju. Lihdz karam schaî masajâ pilsehtinâ, kurâ naw paspehjuši pat ruhpneezība eespeestees, waldija pilnigs meers un klusums. Tschenstochowâ apmetuschees, wahzi beidzamâ brihdî atzerejâs par Klobuzku. Papreekschu wahzi uz tureeni suhtija masas patrulas, kuras katrreiz atgreezâs atpakal pa nakti uz Tschenstochowu. Tâ turpinajâs kahdas trihs nedekas. Masâs Klobuzkas pilsehtinas eedsihwotaji wahzeem parahdotees pahrdsihwoja leelu ustraukumu, bet drihz ween apmeerinajâs zeribâs, ka neluhgtee weesi tatschu neweenam nekahdu launumu nenodarîs. Tragiskee notikumi Klobuzkâ norisinajâs kahdu nedelu atpakal. Sadursmê ar kreewu patrulu krita kahds wahzu ofizeers un 4 saldati. Pahrejee glahbâs ar behgschanu. Pehz kreewu uswaras nesoschâs sadursmes kreewu kara pulka nodaļa eegahja pilsehtâ, kur to sanehma ar neaprakstamu sajuhsmu. Pilsehtinas eedsihwotaji apbalwoja un bewa saldateem ko katrs eespehja un kas katram bija pee rokas. Pehz pahris stundam kreewu nodaļa atstahja Klobuzku.

Wairak sehni

war peeteiktees „Latweeschu Awises" kantori, Katolu eelâ 44.

Issinadami, ka kreewi aisgahjuschi, wahzi eegahja Klobuzkâ, skaitâ 200 saldati ar 8 leelgabaleem un 3 loschmetejeem. Wahzu „komandants" ihsi un sausi pasinoja Klobuzkas eedsihwotaju preekschstahwjeem, ka pilsehtina par sodu dehl kreewu juhsmigâs usnemschanas tiks bombardeta.

U trouktee eedsihwotaji paslehpâs namos. Pehz 20 minutem norihbeja sauss, breesmigais loschmeteju schahweenu trokšnis. Atskaneja to bailu sauzeeni, kuri nebij paspehjuschi noslehptees.

Bombardeschana turpinajâs pusstundu, pehz kam wahzu nodaļas aisgahja uz kapu pusi. Eedsihwotaji atstahja namus, lai uslasitu eewainotos un krituschos. Bet wini maldijâs zeribâs, ka wahzu swehribas ar to jau buhtu beiguschâs. Peepeschi no kapu puses sahka birt schrapnelas. Wahzi bombardeja teesas namu, gminas waldi un notara namu.

Wahzu leelgabalu lodes uz weetas nogalinaja 10 zilwekus. Keisara Wiluma „waronigee" kareiwji, atgreezdamees Klobuzkâ, beidza sawas swehribas ar negehligâm orgijâm. Pehz tam wahzi cebruka teesnescha Stanislawa Kolonawalewska namâ.

Gruhti aprakstit wisas swehribas, kahdas wahzi schini beenâ pastrahdaja. Pahr Klobuzku pazehlâs beesi duhmu mahkoni. Israhdijâs, ka Klobuzka aisdedsinata no wisâm ischetràm pusem. Saldati, apreibinati no apsinas, ka wini netiks sodîti, sahka laupit weikalus un pahrdotawes. Wisâ pilsehtinâ nepalika neislaupita neweena bod, weikals un labaks nams.

Gaismai austot wahzi dewa signalu. Nodaļa gatawojâs atstaht pilsehtinu. Ateedama kahdu gabalinu no tâs, wini atkal no jauna eesahka bombardet Klobuzku. Krita loti daudz zilweku.

Gandrihz wisi Klobuzkas eedsihwotaji, baididamees tragskâs deenas notikumu atkahrtoschanos, aisbehdza uz Petrokowu un zitâm pilsehtâm. Wahzi no Klobuzkas aisweda sew lihdsi 20 weetejos eedsihwotajus par kihlu.

Klobuzkas teesnesis Wakenskis kâ par brihnumu isglahbâs. Tâpat laimigi isskuwa no wahzu nageem notars Ruschizkis, loti eewehrojama dsejneeka brahlis.

Wahzu nodaļa, kura pahrwehrta Klobuzku par kuhposchu drupu kaudsi, atradâs leitnanta Plauniza wadibâ.

Baltija

Noteikumi par rekwisizijas kahrtibu.

Rekwisiziju isdara tam noluhkam eezelti zilweki.

Preekschneeks, kas leek isdarit rekwisiziju, norahda personai, kam rekwisizija jaisdara: a) rekwisizijas rajonu, b) rekwisizijas lihdsekku daudzumu un wajadsigâs leetas, c) rekwisizijas laiku un kahrtibu, d) samaksas weidu, e) darba spehku un iswadaschanas lihdsekkus, f) weetas, kur japeegahdâ rekwisizijâ eeguhtee lihdsekli.

Rekwisiziju isdara: a) weetejâs ziwilâs waj sabeedriskâs eestahdes, usdodot peegahdat weetejeem eedsihwotajeem wajadsigâs leetas apsihmetâs weetâs bez kara spehka lihdsdarbibas waj ari ar wina peepalihdsibu uz ziwilpreekschneezibas peeprasijumu; b) pats kara spehks ar weetejo eestahschu waj bez winu peedalischanâs un c) nosakot pahrtikas daudzumu, kas saimneekeem jadod dsihwokkos.

Persona, kas isdara rekwisiziju, greeschas pee preekschneezibas eestahdem (ziwilâm un sabeedriskâm), kuram usdod peegahdat sinamâ laikâ noteiktâ weetâ sinamu daudzumu lihdsekku, norahdot pee tam, kahdâ weidâ samaksâs par rekwisiziju.

Ja eestahdes (ziwilâs waj sabeedriskâs) slehpjas, tad rekwisizijas isdaritajs greeschas pee pahrtikuscheem, eezeeniteem weetejeem eedsihwotajeem ar aprahditâm prasibam, pee kam baku no scheem eedsihwotajeem war paturet pa rekwisizijas laiku kâ kihlu.

Ja eedsihwotaji isturas naidigi, tad isdara wajadsigo lihdsekku nemschanu ar pascha kara spehka palihdsibu un ar strahdneeku komandu apstaigâ tirgotawas, noliktawas un zitas tirdsneezibas eestahdes, mahjas, dsihwokkus, panemot wajadsigos lihdsekkus daschu weetejo eedsihwotaju klahtbuhtnê, kuri ar waru atwesti kâ leezinieki.

Wisos rekwisizijas gadijumos stingri jaskatas, lai apakschkareiwji, kas isdara rekwisiziju, nepanemtu lihdsekkus pahrak daudz samehrâ ar wajadsigo daudzumu, nemaitatu bez wajadsibas leetas un produktus un wispahr nepahrkahptu robeschas, ar ko rekwisizija atschkiras no kara laupitaju (marodeeru) darbeem.

Pehz maksas rekwisizijas isdarischanas, naudu pehz apstiprinateem tarifeem waj nosazitâm zenam, kâ ari rekwisizijas kwihtes, issneedz ziwil- waj sabeedrisku eestahschu waj ari eedsihwotaju preekschstahwjeem; pee tam maksaschanas gadijumâ nem no naudas sanehmejeem kwihtes weetejâ walodâ, ka nauda dabuta. Gadijumâ, ja maksâ ar kwihti, tani sihki eeraksta wisu, kas panemts.

Wisas rekwisetâs leetas un lihdsekkus aisweed norahditâs weetâs, noliktawâs waj magasinâs, nem ar mehru, swaru waj skaitu, saskaņâ ar kwihtem, kuras rekwisizijas waditajam eesneedzis eedsihwotaju preekschstahwis, waj ari ar rekwisizijas burtnitschu tschekeem; ka leetas un produkti sanemti, rekwisizijas isdaritajs dabon no rekwiseto leetu panehmeja kwihti.

Pehz sanemto lihdsekku nodoschanas noteiktâs weetâs strahdneeku komandas atgreeschas sawâs nodaļâs; eedsihwotaju un krona wedejus atlaisch; rekwisizijas waditajs pasino preekschneekam, kas usdewis isdarit rekwisiziju: par rekwiseto lihdsekku daudzumu, winu schkiru un par eemesleem, kapehz usdoto produktu weetâ nemti ziti, kahdâ kahrtibâ isdarita rekwisizija, kâ pret to isturejuschees eedsihwotaji un pahrwaldes eestahdes waj un kahdi spaidi leetoti.

Rekwisiziju eenaidneeka eespaida weetâs isdara kara spehka apsardsibâ un schaî gadijumâ eezel sewischku personu, kam padoti tâ aissardsibas preekschneeks kâ rekwisizijas waditajs.

Limbaschu damu komiteja palihdsibas sneegschanai eewainoteem un winu truhzigâm gimenem sawahkusi 528 r. 91 k.

Krustpils. Kara wajadsibam semneeki seedo 1050 rbl. leelu naudas sumu. Krustpileeschi nolehma seedot 400 rbl. Sarkanam Krustam un 750 rbl. kâ pabalstu lihdz jaunam gadam weetejo kareiwju truhzigakajâm gimenem, kahdu te naw pahrak daudz, tâ ka uz katru gimeni isnahk apm. ap 15 rbl. mehnesî leels naudas pabalsts, nerehkinot wehl krona pabalstu, kuru tapat paschu par sewi isdos. Krustpileeschi peesolija kara lasaretei sawu beedribas mahju un dalu no pagasta mahjas. Lasaretes eerihkoschanai par labu teek sarihkotas ari diwas teatra israhdes.

„L."

Ahrsemes.

Wahzeeschi eenem pret frantscheem un angleem aissargaschanâs stahwokli.

Kara Wehstnesis. Parisê, 5. septembri. Ofizials sinojums. Kauja 4. septembri notika wisâ frontê no Uases lidz Wewrai bez eewehrojamâm pahrmainâm kaut kahdâ weetâ. Wahzeeschi isdarija trihs usbrukumus pretanglu armiju, bet tika atsisti, pee kam sabeedrotee daschâs weetâs gahja uz preekschu. Kalnajâ uz seemeleem no Enas frantschi energiski atsita nakti wahzu pretusbrukumus. Tika atsista ari wahzeeschu uz preekschu doschanâs uz Reimsu. Starp Reimsu un Argonas augstumeem wahzeeschi ir eetaisijuschi eewehrojami stiprus apzeetinajumus un **eenem aissargaschanâs stahwokli**. Lotringâ un Wogesu kalnos wini ari eenem aissargaschanâs posizijas. Pee robescham stahwoklis Argonas augstumos un pee Wewres naw mainijees.

Zihna gaisâ.

Awise „Daili Telegraph" peeweed kahda eewainota ofizeera stahstu par zihnu starp angku un wahzu lidotajeem. Tas notika deenu pehz niknâs un ilgâs zihnas starp angku un wahzu kara pulkeem. Pahr angku pulku pehlschni gaisâ parahdijâs wahzu lidmaschina. Wina lehnam lidoja wirs anglu galwam, signalisedama sawejeem. Angli tuhlin bij kahjâs. Diwi lidotaji: anglis un franzuzis, pazehlâs gaisâ. Ahtri wini tuwojâs wahzu lidmaschinai ar redsamu noluhku ushrukt tai no diwâm pusem.

Wisa nometne sastinga. Saldati, elpu aisturedami, nowehroja angku un frantschu lidotaju mehginajumu nogreest wahzeetim atkahpschanâs zeku. Tas tomehr neisdewâs. Tad anglis un wahzeetis sahka pazeltees augstak un augstak, lai atrastos pahri par sawu pretineeku.

Lidmaschinas ir aissargatas no apakschas, tapehz lidotajam weltigi schaut uz pretineeku, kursch atrodas augstak. Tiklihdz lidotaji pazelas pahr sawu pretineeku, winam rodas eespehja uz to mehrket un schaut.

Tapehz augstak un augstak zehlâs abi lidotaji. Winu aparati lihdsinajâs diweem tikko saredsameem punkteem. Wehl mirklis — un wini nosustu pelekâ tahlumâ. Pehlschni usmanigi nowehrojoschee saldati eeraudsija, ka anglu lidmaschina pazelas augstak par wahzu. Bij sadsirdams schahweens.

Tuhlin pehz schahweena wahzu lidmaschina sahka laistees uz leju. Likâs, ka tas notiktu pehz lidotaja gribas. Sasneegusi semi ar weeglu treezeenu un pabraukusi gabalu maschina apstahjâs.

Peeskrehjuschee saldati par leelu brihnumu atrada lidotaju miruschu. Angla lode bij trahpijusi wahzeeti galwâ. Redsams, ka daschas sekundes ahtrak wahzeetis bij apturejis motoru un sahzis nolaistees. Wina rokas tik stipri bij aptwehruschas stuhri, ka angli tikai ar puhlem tâs atswabinaja. Mirona rokas bij tik stipri un pareisi wadijuschas lidmaschinu lejup. Ta naw maitata un tagad atrodas anglu rihzibâ.

„Latweeschu Awises“

Wisjaunakàs kara sinas.

Pet. tel. ag. telegramas. 7. sept.

(peefuhtitas lihds pulkst. 6 rihtâ).

Muhsu artilerijas darbiba.

Kara Wehstnesis, 6. septembrî. Ofiziali. Aktiwà armija. Deenwidu reetrumu frontes wirskomandeera schtaba sinojums. Kara lauks, kas krita muhsu rokàs, leezina par muhsu artilerijas darbibu. Wisi aissargu lihdsekli transchejàs neglahba eenaidneeku. Winu saudejumi no artilerijas uguns ir leeli, kas rahda par muhsu artilerijas warenibu un labo rihkoschanos. Eenaidneeku bateriju weetas apsihmè pamestas lafetes, safprihdsinatas kaubizu bumbas un leelgabalneeku lihki, kas dabujuschi galu no schrapneku uguns. Artilerijas un kahjneeku kopdarbiba isschkiroschàs kaujàs Galizijà un Lublinas un Holmas guberru deenwidos **bij tik laba, kà to tik wareja wehletees.** Kahjneeki ar tajuhsmu atsauzàs par winus pawadoschàs artilerijas meerigo un kahrtigo darbibu, kura nodroschinaja un atweeglinaja kahjneekeem wajadsigà brihdî usbrukumu eenaidneekam. Muhsu panahkumu galwenais zehlonis bij zeeschais sakars starp kara spehka wisàm schkiram.

Muhsu panahkumi pret austreeschem.

Ofiziali. Kara Wehstnesis, 6. septembrî. No Augstà Wirskomandeera schtaba.

Mehs eenehmam **Senawas un Samboras apzeetinajumus.** Austreeschu pakalejee pulki ir atsweesti no Wischkas upes us Sanas upi. Radimnas-Modikas apgabalà eenaidneeks ispostija tiltu pahr Sanas upi. **Jaroschawa deg.** 2. septembri Sandomiras-Radomiskas apgabalà saguhstiti **3000 austreeschi un eeguhti 10 leelgabali.** Remirowà un tuwakà apkahrtnê eeguhti **3000 wesumi ar artilerijas peederumeem.** Apgabalos, kurus esam eenehmuschi, maldas daudz atsewischki eenaidneeka saldati, kuri weens pehz otra padodas.

Us wahzu fronteskaujunebij.

Kara lauks Franzijà.

Kara Wehstnesis. Parisê, 6. septembrî. Ofiziels sinojums no 5. septembra pulksten 11 wakarà. Wispahrigà stahwokli us kara lauka naw neahdu pahrmainu, isnemot kreiso spahrnu, kur frantschi turpina dotees us preekschu. Kara operazijàs ir manams klusums.

Londonê, 6. septembrî. No Diepas sino, ka wairak wahzeeschi, gehrbuschees frantschu ofizeeru drehbês, apzeetinati taî brihdî, kad gribejuschi usspridsinat dselszeku tiltu Ruanas tuwumà.

Serbu-melnkalneeschu panahkumi.

Kara Wehstnesis. Nischà, 6. septembrî. Serbi pehz **Semetschas** eenemschanas turpina dotees **us preekschu un tuwojas Rogatizai.** Serbu kara spehks, kas isgahja no Bainibaschtas turpina neapstahdamees **eeeet Bosnijà** us Lubowijas-Swornikas-Losnizas frontes. Eeguwuschi uswaru, serbi eesahka wispahrigu wirsischanos us preekschu, pee kam eenaidneeks atkahpàs us wisas frontes. Serbu panahkumi zaur to jo leelaki, ka eenaidneeki weda kaujàs leelus spehkus. Losnizas-Ratschas frontê eenaidneeki no jauna mehginaja pahreet pahr Drinu, bet bes panahkuma. Tàpat neisdewàs eenaidneeka mehginajums pahreet pahr Sawas upi Mitrowizas-Schabazes frontê. Atkahpdamees no **Wischegradas** eenaidneeki atstahja serbu rokàs sawas kara magasinas. Serbi eeguwa 20,000 kilogramus miltu, 30,000 konserwu zibinas, 3000 kilogramus sahls, 2000 dekus, daudz wezus mundeerus, 5000 gultas, kas atradàs slimnizà un 40 wagonus. — 4. septembrî eewainots weegli gihmî un kahjà angku kara agents palkawneeks Plenkels, kad winsch nowehroja kauju us Losnizas frontes. — Serbi, kas no Bainibaschtas eegahjuschi eenaidneeka robeschàs, apgalwo, ka no 21. julija lihds 3. augustam pee Osmanzas sahdschas austreeschi dsinuschi sew pa preekschu serbu seewetes un behrnus un speeduschi tos nest ranizas.

Kara Wehstnesis. Zetinjê, 6. septembrî. **Melnkalneeschu armija,** kura rihkojas Sandschakà, pehz Fotschas zeetokschna un Goradschas apzeetinatàs nometnes eenemschanas eenehma 3. septembrî ari apzeetinato Jabukas nometni us seemeleem no Garadschas un 4. septembrî **eegahja Rogatizà.** Melnkalneeschu kara spehka gara stahwoklis koti labs. Austreeschu kara spehks ir pilnigi demoralisets un isbailês behg no melnkalneescheem, kuri eeguwa daudz kara laupijuma.

Zetinjê, 6. septembrî. Antiwari ostà eebrauza **peezi frantschu transporta kugi** frantschu minu laiwu pawadibà.

Kara Wehstnesis, Zetinjê, 6. septembrî. **Melnkalneeschu kara spehks atrodas wairs tikai 15 kilometru tahlumà no Bosnijas galwas pilsehtas Sarajewas.**

Angku sinas un spreedumi par meeru.

Londonê, 5. septembrî. Awisei „Times“ telegrafê no Nujorkas, ka Wahzija gatawa eesahkt meera sarunas sem noteikuma, lai winas peederumi Eiropà netiktu sadaliti un lai Wahzijas keisara walsts paliktu neaistikta. Jautajums par kolonijam warot tikt apspreests.

Londonê, 6. septembrî. Apspreeschot no Nujorkas sanemto sinu par meera noteikumeem, kahdus usstahdijusi Wahzija, waldibas organs „Westminster Gazette“ issakas, ka ja Anglija teikusi west karu lihds galam, tad sem ta neesot jasaprot, ka ar to nodomats isnihzinat Wahziju kà walsti, bet esot domats tikai wahzu militarisms. Ja Wahzija godigi domajot par atbrunoschanos, tad angli winai leeku gruhtibu nedarischot. Angli tikai gribot nobeigt strihdu par frantschu peederumu atnemschanu 1870. gadà un atswabinat Eiropu no brunoschanàs nastas, bet **negribot pasemot Wahziju,** lai neraditu zehlonus jauneem strihdeem zaur tahdu apstahklu nodibinaschanu, us kuru nowehrschanu wini tagad dsenotees.

Stahwoklis Turzijà.

Parisê, 6. septembrî. Klemanso nodrukajis schahdu telegramu, kuru sanehmis no Konstantinopoles: Stahwoklis behdigs; jaunturki ir wahzeischu rokàs; turku deenastà ir 200 pruhschu ofizeeri; isleekas, ka atrodees Wahzijà; teek swinetas wahzu pateesas un melu uswaros; awischu zensure ir wahzu ofizeeru rokàs. — Us tam Klemanso peesihmê, ka turku tahda politika peespeedischot aisdsiht turkus us Asiju.

Petrograda. Augstais Wirskomandeers sanehmis telegramu no kahda atwalinata ofizeera, kura brahlis kritis 21. augustà Suchodalà. Krituschà seewa saudejusi prahtu, wina tehws, generals, saslimis. Telegramas suhtitajs ir inscheneeru pulku apakschporutschiks. Winsch luhds Augsto Wirskomandeeri usnemt winu tizibas, Zara un tehwijas sargu rindàs. Wina luhgums ari eewehrots.

Petrograda. Zelu ministrija nolehma pilnà apmehrà turpinat eesahktos sluhschu eerihkoschanas darbus us Donas upes.

Walsts bankas padome peekrita eekschleetu ministrijas lehmumam par atweeglinateem kredita noteikumeem preeksch semstem pret semstu spezialo kapitalu prozentu papireem

Zarskoje-Selà, 6. septembrî. Wina Majestatei Keisaram stahdijàs preekschà kara topografu korpusa jauneezeltee ofizeeri.

Schitomirà, 6. septembrî. Arkibiskaps Jewlogijs aisbrauza no Potschajewas us Lwowu, lai peeweenotu pee pareistizibas Lwowas galizeeschus. No zeetuma ir atswabinati daudz galizeeschi, kurus tur austreeschi bij eeslodsijuschi par to, ka wini turejàs pee pareistizibas.

Kopenhagenê, 6. septembrî. No Berlines sino, ka **wahzu suhtnis Bukarestê aisbrauzis us Berlini.**

Stokholmà, 6. septembrî. Pa debatu laiku augschnamà ahrleetu ministrs usswehra, ka Sweedrijai jaeetur neitralitate. Wisu partiju runatajs peekriht schai waldibas politikai.

Bordo, 6. septembrî. Ministru padome us wirskomandeera Schofra preekschlikumu apbalwoja generali **Kastelnu** ar godalegiona leelo ofizeeru krustu.

Londonê, 6. septembrî. Slehgta angu-frantschu weenoschàs beedriba.

Daschadas sinas.

Wahzijas pawalstneeki pilsehtas deenestos ir wehl tagad un pat tahdi, kas neprot ne kreewu, nedz latweeschu walodas. Weens no schahdeem ir pilsehtas dahrsa direktors G. Kusaldts, kuram Wahzijà diwas muischas un kura abi dehli ari kà Wahzijas pawalstneeki stahw tureenes kara klausibà un zihnas tagadejà karà pret Kreewiju kà Wahzijas leitnanti. Pagahjuschu zeturtdeen Kusaldtam nejauschi raduschàs wisai originelas nepatikschanas. Dahrsu apmeklejis kahds augsts eerehdnis no Petrogradas un wehlejees runat ar paschu direktoru, bet tas nerahdijees. Eerehdnis isjautajis dahrsa strahdneekus un, dabujis sinàt, ka direktors Wahzijas pawalstneeks, kura dehli wehl turklaht karà pret Kreewiju, sahkumà negribejis schai pateesibai tizet. Pahrleezinajees par scho pateesibu, augstais eerehdnis apstaigajis dahrsu un isteizis sawu isbrihnoschanes par to, ka wisa eerihziba tikai tihri wahziska. „Un ari Wahzijas keisars Wilhelms II. Rigas pilsehtas dahrsà!“ winsch eesauzees, apskatijis auglu pilnàs ahbeles ar nosaukumu „Keisars Wilhelms II“ wahzu walodà. Kad augstais eerehdnis aisgahjis un Kusalds issautajis strahdneekus par augstà eerehdna sarunu, winsch lizis nozirst redsamakà weetà augoschàs ahbeles „Keisars Wilhelms II.“, bet zitàm schìs sugas ahbelem nomakaki lizis nonemt scho nosaukumu un peelikt daschadu zitu sugu nosaukumus. Ari sawà dsihwoklî un dahrsà winsch tagad sagatawojotees isdsehst wahziskos usrakstus un usstrahsot kreewiskus, apspreeschotees waj katra deenu ar pilsehtas wahzu pahrwaldes wihreem. p.

Keisara Willuma muischu konfiszeschana Kanadà.

Kà „Wetsch. Wr.“ sino, tad Kanadas waldiba nolehmusi konfiszet keisara Willuma 120,000 akru leelàs muischas, kuras atrodas Reetrumu-Kanadà starp Kwesnalas un Stammera esereem. Schìs muischas eeguhtas 1901. gadà un tàs pahrwaldijis inscheneers Libichs, slawenà kimika Libicha dehla dehls. Libichs gribejis pirkt muischas preeksch keisara ari Klondeikà, bet tas neisdewees.

Angli kara laukà.

Angli ir leeli sportsmeni un peedsihwojumu mekletaji. Ari tagadejà karà wini neisteek bes sporta, Pee Bulonjas nometnes esot pat laun-tenisa, kurà saldati spehlejot katrà swabadà brihdî. Us preekschu angli dodotees tikai nakti un wisas kustibas turot leelà noslehpumà. „Times“ korespondents nowehrijis angku kara spehku Belgijà un Franzijà. Tikko kà beidsotees kauja un saldateem dodot atpuhtu, wini eekoschot un un tad turpat kaujas laukà sahkot spehlet futbolu un „kaujotees“ ne ar masaku asardu. Kad pee Monsas diwi Lankaschiras pulki trihs deenu kaujà ar stipraku eenaidneeku atkahpuschees no wahzu loschumetejeem un leelgabaleem, komandeers kleedsis: „Esat angli!“ Angku pulki usreis tikuschi droschi un gahjuschi kaujà, lai gan wahzu artilerija strahdajusi tik breesmigi, ka wairaki angku saldati palikuschi kurli.

Wisu kaujas laiku angku saldateem sobos pihpe.

Breesmigs isgudrojums. Kristijanijà, 29. augustà. No Parises sino „R. Sl.“, ka inscheneers Tirpens pirms kara isgudrojis breesmigu spridsinamu weelu un nodewis to kara ministrijai. Ismehginajumam nemtas 200 kaujamas aitas pee Parises. Ar spridsinamo weelu pildità granatas dewuschas leelu ap 600 metru garu leesmu wisapkahrt. Wiss, kas nahzis uguns darbibas aplokà, pahrwehrsts pelnos. No aitam, kas nemtas ismehginajumam, nepalizis ne wilnas kuschischa, ne asins traipekla. Wiss gluschi isnihzinats, 60 pudu schìs spridsinamàs weelas peegahdats frantschu armijai.

Smago lauku leelgabalu pahrweetoschana saistita ar leelàm gruhtibam. Lauku leelgabals swer apmehram 63,000 kilogramu. Lauku leelgabalu pahrweetoschanai eerihkoti sewischki rati us astonàm osim. Ratuum leelgabalu kopsmagums sneedsas pee 150,000 kilogrameem. Pats no sewis saprotams, ka schahda smaguma pahrweetoschana pa parasteem zeleem leelà mehrà apgruhtina kara spehka kustibu.

Riga.

Widsemes sawstarpigà kreditbeedriba.

Domes sehdè tika nolemts, dot **5000 rublu** Sarkanam Krustam, kursch gahdà par eewainoto ahrsteschanu un kopschanu, un **6000 rublu** Latweeschu Palihdsibas komitejai, kura gahdà par eesaukto atstahtàm gimenem. Schi pehdejà nauda Komitejai ismaksajama pa 500 rubleem mehneši, skaitot no 1. augusta.

Karà eewainotos tehwijas sargus jau sahk atwest wairak ari Rigas slimnizàs. Wakar nakti atweda pa dselszeku zaur Muramjewu 29, bet wakardeenà ar automobileem kahdus 19 kareiwjus teeschi no Schauleem. Wilzeens ar eewainoteem apturreja jaunajà pasascheeru stazijà un no tureenes tos aisweda automobilos uz Sarkanà Krusta slimnizu. Automobilus uz Schauleem bija issuhtijuschas ari Sarkanà Krusta un pilsehtas I. un behrnu slimnizas, bet abu pehdejo automobili jau zelà uz tureeni sabojajuschees un atwesti pa dselszeku atpakal. Paschi atwestee kareiwji gan eewainoti deesgan gruhti ar schrapneleem, bet tik gruhti eewainoti, ka nebuhtu zeribu uz isahrsteschanu neweens neesot. Wisi ir meesàs schirgti un spehzigi un garà braschi un jautri, slawè wispahrejo teizamo kahrtibu kara spehkà un weseligo un spehzigo usturu wisà armijà. Par eenaidneeku wineem daschadas anekdotes, bet ari tee neesot nizinami kaujas waronibà un droschsirdibà. Par wispahrejo kara gaitu eewainotee sino loti maz un tomehr wisi ir pahrleezinati par Kreewijas dischanu uswaru, jo wisas armijas stahwoklis pee Prusijas esot teizams un neesot gan neweena wihra wisà Kreewijas armijà, pee kura buhtu nomanama jel masakà weenaldsiba. Wispahrejà sajuhsma un debsiba esot tik sazildinoschaa, ka pat sanitari, prowiantu wedeji un ziti wehlet wehlotees dotees kaujàs pret eenaidneeku.

Eewainoto peeweschanas zentrs pa dselszeku eerihkots Aleksandra wahrtu stazijà. Tur atschkirts plasch pretschu paleeweens, kas apnemts ar audekleem, lai aissargatu wehju. Paleeweeni ustaisiti gari galdi ar soleem, kur atwesteem pasneegs tehju un zitus atspirdsinaschanas lihdsekkus un uskoschamos. Tehjas apgahdaschanai ais paleeweena klajumà usstahditi diwi lauku katli. Schajà zentrà eewainotos sanems ahrsti un sanitari un no schejeenes wedìs gruhtak eewainotos uz kirurgisklàm slimnizam un klinikam, bet weeglak eewainotos uz priwati eerihkotàm lasaretem. Uz kareiwju slimnizu eewainotos wedìs pa dselszeku wagonos lihdz weetejai stazijai, bet no tureenes lihdz paschai slimnizai nesis sanitari un ugunsdsehseji. Eewehrojams ir eewainoto weschanai eerihkotais Petera ugunsdsehseju automobils ar sawàm ehrtibam un elektrisko apgaismoschanu. Jaunu lasaretu eerihkoschanai par wisai parozigàm atsihtas lepnàs restorazijas „Willa Nowa“ un Schmerli, kur ehrti plaschàs telpas ar sawàm ehrtibam un gaischajàm sahlem tad ari eerihko par lasaretem. Isnemot kareiwju slimnizu, uz zitàm slimnizam, klinikam un lasaretem eewainotos wedìs waj weenigi automobilos un ekipaschàs un tikai isnehmuma gadijumos un weegli eewainotos wedìs weenkahrschos pasascheeru pajuhgos. Kahds augstaks sanitars isteiza waldei neapmeerinaschanos, ka pilsehtà daschas priwatas eestahdes, tirdsneezibas un ruhpnezibas firmas neesot domajuschas par lihdsekleem eewainoto weschanai. p.

Pilsehtas kreewu domneeki apnehmuschees gahbat, ka pilsehtas estahdès wisàs sehdès darischanu waloda buhtu kreewu un ne wairs wahzu waloda, kà lihds schim. p.

Weetejàs bankàs wahzu direktoreem bijis jaatstahj saws beenests un to weetà japeenem kreewu direktori. p.

Wisi jautajumi par Wahzijas un Austro-Ungarijas pawalstneeku usnemschanu par Kreewijas pawalstneekeem janodod eekschleetu ministrijà, kurai weenigai peekriht to isschkirschana. p.

Zentralzeetumà pee Wahzijas un Austro-Ungarijas pawalstneekeem peelaisch winu peederigus tikai isnehmuma gadijumos, bet usturas lihdsekkus war nodot katru peektdeenu. p.

Ais truhkuma nahwè. Otrdeen, pulksten 8½ wakarà Aleksandra un Elisabetes eelu stuhrì 19 gadus wezais strahdneeks Antons P. eedsehra salmiaku un gruhti sagiftejàs, usdodams par eemeslu truhkumu, kahdà nokluwis ais tam, ka ilgaku laiku neatradis darbu. Winu ahrsté pirmà pilsehtas slimnizà. p.

Jelgawa

Weetejo eemihtneeku cewehribai. Jau daschas deenas atpakal uz Kursemes gubernatora kga isteizeenu pamata bija sinots, ka ispaustàm baumam, it kà Kursemes guberna buhtu apdraudeta, naw ne masakà pomata. Schodeen atkal personigà sarunà Wina Ekselenze Kursemes gubernatora kgs usswehra, ka **lihds schim ne Kursemè, ne ari Kaunas gubernas apgabalos neweens eenaidneeku saldats naw manits un tà tad Kursemes eedsihwotajeem naw ne masakà eemesla ustranktees.**

Karogu swehtkeem, kurus sarihkoja 31. augustà Jelgawà, bij sekoschi panahkumi. Pawisam eenemts par pahrdoteem karodsineem un pukem 1580 r. no Annas basnizas kolektes 9 rbl. 76 kap., ta tad kopà 1589 rbl. 79 kap.; isdewumi bij 34 r. 91 kap., skaidrs atlikums 1554 r. 89 kap., kura suma tiks isleetota aktiwà karà eesaukteem ur winu peederigeem par labu.

Janoschehlo, ka laikè bij wisu beenu leetains un tadehl trauzeja seedojumu isdewigaku eewahkschanu. Bet ka panahkumi bij tomehr tik apmeerinoschi, par to sewischka pateiziba peenahkas nenogurstoschajàm pahrdewejàm un pahrdewejeem.

W. Radtschenko.
J. Maswersits.

NB Laipni luhdsam zitas awises scho pasinojumu nodrukat sawà lapà.

Futbola sazihkste notiks swehtdeen, 7. septembri starp Rigas futbolistu komandu no „Uniona“ beedribas un Jelgawas futbolisteem. Atlikums nahk par labu Sarkanam Krustam, kapehz jelgawneekeem eeteizams eerastees kuplà skaità un noskatities sazihkstè.

Jaunas pastkartes ar sihmejumeem no kara notikumeem un zitàm leetam, kas stahw sakarà ar tagadejeem notikumeem, parahdijuschàs pahrdoschnà.

Suhtijumi pa pastu uz armiju. Pasta un telegrafa wirswalde issino, ka suhtijumus uz armiju peenem tikai neaistaisitus, lai pahrleezinatos, kas tanis eekschà. Atlauts suhtit tikai sekoschus preekschmetus: tehju, tabaku, papirosus, zigarus, konserwus, schokaladi, medikamentus sausà weidà, optikas, matematikas un kirurgijas instrumentus, sihmeschanas un rakstischanas leetas, welu, wisus apgehrba gabalus, apawu un brunoschanàs lihdsekkus, isnemot sprahgstoschas weelas. Suhtijumi nedrihkst buht smagaki par 12 mahrz.

Apstiprinatas beedribas. Semes eerihzibas un Semkopibas wirswalde, kà „Kurs. Gub. Awises“ sino, apstiprinajusi sekoscho beedribu statutus: Grinwaldes Peensaimneeku, Slampes Lopu pahrraudsibas Beedribu, Annas muischas Lopupahrraudsibas Beedribu, Aisputes pils Lopu pahrraudsibas Beedribu, Stendes Lopu pahrraudsibas Beedribu un Kabiles Lopu pahrraudsibas Beedribu.

Atbildigais redaktors: **N. Purinsch.**

Isdeweja: **Sabeedriba „Latweeschu Awises“.**

Печатать разрѣшается. Митава, 7 сент. 1914.

‚Salon de Corsets‘ M-me Marie“ (81)
Jelgawà, Lielajà ielà 35.
Zaur scho pasinoju zeen. dahmam, ka manà salonà bes korsetem wehl teek no spezialistem pagatawoti preekschmeti, kas atteezas uz seeweeschu wajadsibam, kà: kermena taisni turetaji, apakschtaljas, wisadas bandaschas pehz modela un ahrsta-nosazijumeem.
Ilggadiga nodarbosch. schinì arodà, kà ari labi mahziti darba spehki, dod man eespehju, katru wehleschanos ispildit. Pagatigs modernu, gatawu korsetu krahjums. Swehtdeenàs un swehtku deenàs mans weikals ir slehgts.

A. N. Bogdanowa
tabakas fabrikas noliktawa
Jelgawà, Pasta ielà Nr. 4
eteiz wislabatàs
papiros u tschaulites (gilses)
ar pascha auto-mech. fabrikas sem nosaukuma
„Gotthard“
starp tàm: kola kastitès pa 250 gabalu, kà ari **Berlines** 100 gab. ar labu mundsiki katrà kastitè un „Barkija“ ar gliktu walsts ehrgli.
Smarschiga tabaka: **Halis** ¼ mahrz. 46 kap., ⅛ mahrz. 23 kap. **Goskina** spezialtabaka: „Typen Zakaza“ nepahrspehjama labuma. Papiros wisas wairaf peepraskàs sortes par lehtàm zenàm.
NB. Attalpahrdewejeem wislabakà eepirkschanas weetà.
Bakuns no **16 kap.** un **Machorka** no **20 kap.** mahrzina sahkot.

Atlikumu ispahrdoschana
NB. Laba eepirkschanàs atkalpahrdewejeem.
Wadmalas, manufakturas, linu u. kaschoku pretschu weikals (311)
M. Kantor, Jelgawâ,
Lielajà ielà Nr. 11.
Telefons Nr. 790.

Krahj-Aisdewu Kase
pee N. Draudsin gimn. sk. pol. beedr. (368)
Elisabetes ielà Nr. 67, Rigà.
Telefons 75-84.

Skaidrà naudà ermaksats droschibas kapitals	18823	rbl. 38	kap.
Skaidrà naudà kasè un uz tekoschu rehkina	12025	„ 46	„
Beedru garantetais droschibas kapitals	183233	„ 80	„
Noguldits uz 1. matju 1914. g.	84762	„ 38	„
Bilanze uz 1. matju 1914. g.	**106571**	„ **84**	„
Apgrosits 1913. g.	**397746**	„ **28**	„

Darba laiks no **10—2.**

Dahmu drehbneeks
peenem pagatawoschanà
wisadas dahmu drehbes.
Mana ilggadiga prakse leezina par glihtu un isturigu darbu.
Laipna apkalposchana un stipri paseminatas zenas.
Augstzeenibà
(609) **H. Herzbergs,**
Jelgawà, Pasta ielà Nr. 9.

J. Osolina
apawu pahrdotawa un darbniza
Jelgawà, Pasta ielà Nr. 11.
Turu krahjumà
wisadus apawus,
peenem **apstellejumus** un **islabojumus** par mehrenàm zenàm. (137)

KA ISGATAWO MODERNAS SEKES
preeksch
Ieelrupneezibas un majsaimneeciba
ar automatiskas
ahtradamas maschinas
„VICTORIA“
palidsibu
S-ba THOMAS H. WHITTICK KUNAU & Ko
Mekle tulin St. Petersburga, Maskawa u. wisas walsts dalas wihreeschus u. seeweeschus preeksch weegla mahjas darba. Eepreekschejas sinaschanas naw wajadsigas. Ar kontraktu garanteta pelna.
Mehs peesolam katram 50—100 rub. mehnesì zauru gadu. Attahlums naw no swara. Wairak kà 200 pateizibas westules no wissam walsts dalam.
Peepraseet besmaksas ilustreto prospektu.
Adams maschinu S-ba THOMAS H. WHITTICK KUNAU & Ko.
MASKAWA — Sarkanee warti, Afremowa m.
ST. PETERSBURGA — Nevski pros. 42/44. Dept. 1

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukats Grahmatn. Ekonom. Sabeedribas drukatuwà, Jelgawà.